

Thuisklimaatvragenlijst

De ambitie achter de thuis-klimaatvragenlijst is om klimaatonderzoek zo toegankelijk mogelijk uit te voeren, op een wetenschappelijk onderbouwde manier. Thuis-klimaatonderzoek wordt uitgevoerd in situaties waarbij sprake is gezinsvervangend wonen, zoals in een gezinshuis, en kan handvatten geven voor verbetering of gesprekken binnen het gezinshuis.

Momenteel wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de huidige vragenlijsten en dit rapport. Een manier waarop dat kan is het vaststellen van zogenaamde 'schaalscores', waarbij er bijvoorbeeld rapportcijfers kunnen worden gekoppeld aan de ervaren sfeer of veiligheid van gezinshuisouders, gezinshuis-kinderen en gezinshuisjongeren. Mogelijk kent u deze schalen en schaalscores van een vorige deelname aan het klimaatonderzoek. Om deze schalen op een onderbouwde manier ook voor deze vragenlijst te kunnen ontwikkelen is nog meer data nodig. Er zijn al wel thema's te onderscheiden die helpen om het thuis-klimaat in een gezin in kaart te brengen. Deze concepten zijn opgesteld op basis van wetenschappelijke theorie. Op basis hiervan zijn vragen opgesteld, deels uit bestaande vragenlijsten zoals de leefklimaatvragenlijst (GCI-R). Om u handvatten te geven voor vergelijking van de resultaten, hebben we de gemiddelde scores van het kinderen en ouders in het gezinshuis en van de steekproef per thema weergegeven. Het is belangrijk om bij vergelijking van deze gemiddelden rekening te houden met het feit dat enkel de gegevens van de 54 deelnemende gezinshuizen aan de voorjaarsmeting van Gezinshuis.com zijn meegenomen, dit zijn geen valide schaalscores.

Procedure

De thuis-klimaatvragenlijst voor gezinshuizen is online uitgezet. Aan alle deelnemers is uitgelegd dat deelname vrijwillig en anoniem is. Er is gelegenheid geboden om vragen te stellen en daarnaast is feedback gevraagd op de vragenlijst. Er is uitgelegd dat de gegevens voor wetenschappelijke doeleinden gebruikt worden.

Autonomie

Autonomie verwijst naar de behoefte van mensen om invloed te kunnen ervaren. Dat is een belangrijke basisbehoefte om gemotiveerd te kunnen zijn. De vragen over autonomie hebben betrekking op de mate waarin de gezinsleden het gevoel hebben invloed te ervaren. De vragen richten zich bijvoorbeeld op zichzelf mogen zijn en eigen keuzes te mogen maken. Daarnaast is er aandacht voor de mogelijkheid je mening te mogen geven en of er naar hen geluisterd wordt.

Communicatie

In een gezinshuis woon je met meerdere mensen en kom je elkaar elke dag op verschillende momenten tegen. Communicatie is dan belangrijk. De vragen over communicatie hebben betrekking op het bespreken van gebeurtenissen, regels en afspraken die gemaakt worden, maar ook over de communicatie wanneer gezinsleden boos zijn bijvoorbeeld of de waarheid spreken.

Competentie

We weten dat het voor jongeren en volwassenen belangrijk is om te ervaren dat ze dingen (zelf) kunnen. Het begrip competentie verwijst daar naar. De vragen over competentie hebben betrekking op zelf dingen kunnen en gezien worden daarin, maar ook bijvoorbeeld op het kunnen ervaren dat mensen in je omgeving vertrouwen hebben in jouw kunnen en ervaren dat je dingen goed kunt.

Sfeer

In een gezinssituatie is de sfeer die door gezinsleden wordt ervaren een belangrijke pijler. Het begrip sfeer verwijst naar gezelligheid en een opgeruimde omgeving, maar ook naar onderling vertrouwen. De vragen over sfeer hebben dan ook betrekking op de gezelligheid die wordt ervaren, hoe de omgeving er uit ziet en hoe de sfeer onderling tussen gezinsleden wordt ervaren.

Veerkracht

In ieder gezin en ieder gezinshuis gebeuren leuke en minder leuke dingen. Soms zijn er gebeurtenissen die veel invloed hebben op het systeem dat je vormt als gezin, maar er zijn ook wel eens moeilijke momenten. Dan staat de boel zomaar op scherp of zelfs op zijn kop. Dat vraagt dan om herstel. Het begrip veerkracht verwijst naar de manier waarop je met elkaar na moeilijkheden weer 'terugveert' en herstelt. Dat is nodig om het evenwicht weer te herstellen met elkaar. De vragen over veerkracht zijn er op gericht om inzicht te krijgen in de ervaring van gezinsleden bij moeilijkheden. Gaan jullie dan gewoon door met alles, of is het juist lastig om weer evenwicht te vinden?

Veiligheid

Een belangrijke basis om je te kunnen ontwikkelen is de vraag of je je veilig voelt bij de mensen met wie je elke dag samen leeft. Als je je veilig voelt, is het makkelijker om je uit te spreken en is het fijn om thuis te kunnen zijn. De vragen over veiligheid hebben betrekking op de vraag of gezinsleden zich veilig voelen bij elkaar, als er mensen op bezoek komen en of je soms misschien bang bent.

Verbondenheid

Een belangrijke basisbehoefte van kinderen is dat ze zich verbonden weten met andere mensen in hun omgeving. Te ervaren dat ze er niet alleen voor staan en dat ze gezien en gehoord worden. De vragen over verbondenheid hebben betrekking op de onderlinge relaties in het gezinshuis. Deze schaal geeft inzicht in de band die gezinsleden ervaren en of ze zich gezien en gesteund voelen.

Traumasesitief werken

Een opeenstapeling van stressoren kan schadelijk zijn voor kinderen die nog volop in ontwikkeling zijn. Het is daarom van belang om traumasensitief te werken door veiligheid en structuur te bieden. Hierdoor leren jongeren om te gaan met hun emoties wordt hun veerkracht vergroot.

Resultaten

Gezinshuis.com Totaal

Hieronder zijn de gemiddelde scores weergegeven van alle ingevulde vragenlijsten, uitgesplitst in de eigen kinderen (EK), geplaatste kinderen (GK) en de gezinshuisouders/medewerkers (GHO/MW). De respons hiernaast geeft aan hoeveel personen de vragenlijst hebben ingevuld.

EK	GK	GHO/MW
53	154	130

Autonomie

		EK	GK	GHO/MW
1.	Ik kan in het gezinshuis mezelf zijn	4,57	4,31	4,56
2.	Ik mag in het gezinshuis mijn eigen mening geven	4,58	4,45	4,58
3.	In het gezinshuis moet je het met elkaar eens zijn*	2,08	2,34	1,96
4.	Ik moet in het gezinshuis vaak doen wat anderen zeggen*	2,23	2,76	2,40
5.	Ik moet in het gezinshuis overal toestemming voor vragen*	2,08	2,78	2,43
6.	Ik vind dat ik in het gezinshuis genoeg zelf mag kiezen	4,49	4,08	4,34
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	<i>4,24</i>	<i>3,84</i>	<i>4,11</i>

Communicatie

		EK	GK	GHO/MW
7.	In het gezinshuis luisteren we naar elkaar	4,09	4,11	4,36
8.	We praten in het gezinshuis vaak over regels en afspraken	3,74	3,65	3,77
9.	De mensen in het gezinshuis luisteren naar mij	4,23	4,09	4,33
10.	We kunnen er rustig over praten als we ruzie hebben gehad	4,12	4,00	4,27
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	<i>4,08</i>	<i>3,96</i>	<i>4,18</i>

Competentie

		EK	GK	GHO/MW
11.	In het gezinshuis vertellen ze me dat ik goed ben in wat ik doe	4,44	4,38	4,58
12.	In het gezinshuis weten ze wat ik allemaal kan	4,35	4,30	4,32
13.	Ik doe in het gezinshuis alles fout*	1,40	1,59	1,30
14.	In het gezinshuis vinden ze dat ik veel dingen al zelf kan	4,57	4,30	3,60
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	<i>4,49</i>	<i>4,35</i>	<i>4,30</i>

Sfeer

		EK	GK	GHO/MW
15.	Het is gezellig in het gezinshuis	4,48	4,34	4,45
16.	In het gezinshuis doen we vaak leuke dingen	4,30	4,44	4,48
17.	Ik voel me fijn in het gezinshuis	4,57	4,36	4,13
18.	Als de ruzie over is, blijven we nog boos op elkaar*	1,73	2,00	1,67
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	<i>4,42</i>	<i>4,31</i>	<i>4,35</i>

Leeswijzer

- De vragen zijn beantwoord op een schaal van 1 – 5 (helemaal niet mee eens tot helemaal mee eens).
- De vragen voor de GHO/MW zijn iets in structuur aangepast, maar hebben dezelfde inhoud. Bijvoorbeeld: 'Ik kan in het gezinshuis mezelf zijn' is: 'In ons gezinshuis kan iedereen zichzelf zijn.'

Resultaten

Veerkracht

		EK	GK	GHO/MW
19.	Als er in ons gezinshuis iets vervelends gebeurt, kunnen wij hier goed mee omgaan.	4,32	4,02	4,52
20.	In ons gezinshuis kunnen we samen om veel dingen lachen	4,51	4,47	4,47
21.	In het gezinshuis zeggen ze niks meer tegen elkaar als ze boos zijn*	2,06	2,27	1,86
22.	Het is moeilijk voor ons om verder te gaan als er iets vervelends gebeurt*	1,67	2,19	1,65
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	4,29	4,01	4,37

Veiligheid

		EK	GK	GHO/MW
23.	Ik voel me veilig bij de mensen waar ik woon	4,74	4,55	4,65
24.	Ik voel me veilig als er mensen op bezoek komen	4,75	4,43	4,07
25.	In het gezinshuis vertellen we alles eerlijk tegen elkaar	3,90	3,66	3,73
26.	In het gezinshuis geven we elkaar de schuld als er iets verkeerd gaat*	2,12	2,38	2,10
27.	Ik voel me overal in het gezinshuis veilig	4,64	4,33	4,32
28.	In het gezinshuis vertrouwen we elkaar	4,17	3,92	3,98
29.	Ik word in het gezinshuis gepest*	1,34	1,65	1,75
30.	Ik ben bang als ik in het gezinshuis ben*	1,19	1,45	1,89
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	4,47	4,23	4,13

Verbondenheid

		EK	GK	GHO/MW
31.	Ik vind iedereen in het gezinshuis aardig	4,00	3,81	3,58
32.	In het gezinshuis is er voor iedereen genoeg tijd en aandacht	4,02	4,24	4,29
33.	Ik kan in het gezinshuis iedereen vertrouwen	3,89	3,70	3,89
34.	Ik voel me thuis op de plek waar ik woon	4,64	4,22	4,52
35.	Ik heb een goede band met de mensen in het gezinshuis	4,36	4,20	4,37
36.	Ik kan in het gezinshuis altijd met iemand praten als er iets is	4,58	4,30	4,55
37.	We helpen elkaar in het gezinshuis	4,50	4,42	4,55
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	4,28	4,14	4,25

Traumasensitief werken

		EK	GK	GHO/MW
38.	Als ik erg boos, bang of verdrietig ben, dan helpen de gezinshuisouders mij om weer rustig te worden	4,51	4,36	4,62
39.	De gezinshuisouders blijven rustig, ook als ik erg boos, bang of verdrietig ben	4,45	4,17	4,42
40.	De gezinshuisouders kijken samen met mij wat ik kan doen als ik boos of verdrietig ben	4,38	4,34	4,59
	<i>Gemiddelde Gezinshuis.com 2024</i>	4,45	4,30	4,54

Leeswijzer

- De vragen zijn beantwoord op een schaal van 1 – 5 (helemaal niet mee eens tot helemaal mee eens).
- De vragen voor de GHO/MW zijn iets in structuur aangepast, maar hebben dezelfde inhoud. Bijvoorbeeld: 'Ik kan in het gezinshuis mezelf zijn' is: 'In ons gezinshuis kan iedereen zichzelf zijn.'

Conclusie thuisclimaatonderzoek

Over het algemeen wordt het thuisclimaat bij de 54 gezinshuizen van gezinshuis.com positief ervaren. De communicatie wordt in verhouding tot de andere schalen wat lager ervaren door de eigen kinderen en de geplaatste kinderen. Dit lijkt met name te komen doordat er niet altijd duidelijk gesproken wordt over de regels en afspraken binnen de meeste gezinshuizen. Verder ervaren ze verschillen in de autonomie, waarbij de geplaatste kinderen hier wat minder tevreden over zijn dan de eigen kinderen en de gezinshuisouders. Zowel de eigen kinderen, de geplaatste kinderen als de gezinshuisouders geven aan zich veilig te voelen bij de mensen met wie ze wonen. Ook geeft het gemiddelde van de gezinshuizen aan dat ze elkaar binnen de gezinshuizen willen helpen. Tot slot geven de meeste gezinshuizen aan dat de kinderen en gezinshuisouders hun eigen mening kunnen geven en zichzelf kunnen zijn binnen de gezinshuizen. Een vergelijking ten opzichte van de gemiddelden van de steekproef kan mogelijk een vertekend beeld geven van het thuisclimaat binnen het gezinshuis. Omdat we uit de praktijk feedback hebben gekregen over de bruikbaarheid van het huidige onderzoek, geven we u deze steekproefgemiddelden mee. Als u behoefte heeft aan een vergelijking, kunt u op basis van de steekproefgemiddelden zelf een voorzichtige conclusie trekken. Het is belangrijk om gemiddelden die negatief afwijken van het gemiddelde, niet direct negatief te interpreteren. Het kan wel een goed aanknopingspunt zijn voor een gesprek, om te onderzoeken of er extra aandacht aan dit thema besteed kan/moet worden. U kunt daarvoor, en bij evaluatie van de bovenstaande conclusie, de onderstaande stappen gebruiken.

Stap 1

Op de volgende pagina vinden jullie een 'praatplaat' om samen over de uitkomsten van het thuisclimaatonderzoek in gesprek te gaan. Doe dit het liefst op een moment dat de sfeer ontspannen is en iedereen voldoende energie heeft.

Stap 2

Het thuisclimaatonderzoek kan jullie ondersteunen in de samenwerking met bijvoorbeeld een gedragsdeskundige of ambulante begeleider. Bespreek de uitkomsten met andere betrokkenen en werk samen aan een positief thuisclimaat.

Stap 3

Betrek de uitkomsten bij het jaargesprek met de regiomanager van Gezinshuis.com. Dit geeft houvast om samen stil te staan hoe het bij jullie gaat, wat je met andere gezinshuizen zou willen delen en waar jullie misschien nog hulp bij willen.

Vragen, opmerkingen of goede ideeën?

Via je regiomanager bij Gezinshuis.com kom je in contact met een onderzoeker van het lectoraat residentiële jeugdzorg van de Hogeschool Leiden.

TIP: praten over moeilijke onderwerpen is soms lastig...

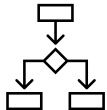

Bedenk een creatieve manier om te laten zien wat je denkt of voelt. Maak eens een tekening van hoe 'een gezellige sfeer' of 'elkaar vertrouwen' er voor jou uitziet. Een beeld zegt meer dan 1000 woorden!

Praatplaat

Ga samen in gesprek over de uitkomsten. In de lege vakken kun je samen voornemens of afspraken opschrijven. Zo is iedereen betrokken bij het thuisclimaatonderzoek en werk je samen aan een positief thuisclimaat.

TIP: kijk nog eens naar de verschillende scores in het rapport en probeer de volgende vragen te beantwoorden:

1. Wat gaat **goed** en wat gaan we doen om dat te vieren?
2. Waar denken we **verschillend** over en wat willen we verder **onderzoeken**?
3. Wat zijn dingen die we samen **anders** of **beter** kunnen doen?

<p>Autonomie</p> 	
<p>Communicatie</p> 	
<p>Competentie</p> 	
<p>Sfeer</p> 	
<p>Veerkracht</p> 	
<p>Veiligheid</p> 	
<p>Verbondenheid</p>